OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2011 Rhif 1064 (Cy.155)

CYDRADDOLDEB, CYMRU

Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011

Gwnaed - - - - 3 Ebrill 2011

Yn dod i rym yn unol â rheoliad 1(2)

Mae'r Rheoliadau hyn wedi eu gwneud drwy arfer y pwerau a roddwyd i Weinidogion Cymru gan adrannau 153(2) a 207(4) o Ddeddf Cydraddoldeb 2010(**1**).

Mae Gweinidogion Cymru wedi ymgynghori â'r Comisiwn dros Gydraddoldeb a Hawliau Dynol yn unol ag adran 153(4) o'r Ddeddf honno.

Cafodd drafft o'r Rheoliadau hyn ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'i gymeradwyo drwy benderfyniad ganddo yn unol ag adran 209(6) o'r Ddeddf honno.

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau hyn, yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn:

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 6 Ebrill 2011.

Dehongli

2. Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr "amcan cyflog cyfartal rhwng y rhywiau" ("*gender pay equality objective*") yw amcan cydraddoldeb—

(i) sy'n ymwneud â'r angen i fynd i'r afael ag achosion unrhyw wahaniaeth cyflog rhwng y rhywiau; ac

(ii) y mae'r awdurdod wedi ei gyhoeddi;

ystyr "awdurdod" ("*authority*") yw awdurdod a bennir yn Rhan 2 o Atodlen 19 i Ddeddf Cydraddoldeb 2010 ac mae "awdurdodau" ("*authorities*") i'w dehongli yn unol â hynny;

(**1**) 2010 p.15.

mae "cyflogaeth", "cyflogeion" a "personau a gyflogir" i'w dehongli yn unol ag ystyr ("*employment*"), ("*employees*") a ("*persons employed*") yn ôl eu trefn yn adran 83 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010;

ystyr "cyfnod adrodd" ("*reporting period*") yw'r cyfnod o 1 Ebrill i 31 Mawrth ac eithrio mewn perthynas â'r cyfnod adrodd sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2012 ac, yn yr achos hwnnw, ystyr "cyfnod adrodd" yw'r cyfnod o 6 Ebrill 2011 i 31 Mawrth 2012;

ystyr "dyddiad perthnasol ("*relevant date*") yw 31 Mawrth;

ystyr "y ddyletswydd gyffredinol" ("*the general duty*") yw'r ddyletswydd yn adran 149(1) o Ddeddf Cydraddoldeb 2010;

ystyr "gwahaniaeth cyflog rhwng y rhywiau" ("*gender pay difference*") yw unrhyw wahaniaeth rhwng cyflog—

(i) menyw a dyn; neu

(ii) menywod a dynion,

a gyflogir gan awdurdod a phan fo'r amod cyntaf neu'r ail amod yn cael ei fodloni.

Yr amod cyntaf yw bod y gwahaniaeth yn wahaniaeth am reswm sy'n gysylltiedig â nodwedd warchodedig rhyw.

Yr ail amod yw ei bod yn ymddangos yn rhesymol debyg i'r awdurdod bod y gwahaniaeth yn wahaniaeth am reswm sy'n gysylltiedig â nodwedd warchodedig rhyw;

ystyr "gwybodaeth berthnasol" ("*relevant information*") yw gwybodaeth sy'n ymwneud â chydymffurfiaeth (neu ddiffyg cydymffurfiaeth) yr awdurdod â'r ddyletswydd gyffredinol.

Amcanion cydraddoldeb

3.—(1) Rhaid i awdurdod gyhoeddi amcanion a lunnir i'w alluogi i gyflawni'r ddyletswydd gyffredinol yn well.

(2) Rhaid i'r awdurdod hefyd —

(a) cyhoeddi datganiad sy'n nodi—

(i) y camau y mae wedi eu cymryd neu'n bwriadu eu cymryd er mwyn cyflawni pob amcan; a

(ii) pa mor hir y mae'r awdurdod yn disgwyl y bydd yn ei gymryd er mwyn cyflawni pob amcan;

(b) gwneud unrhyw drefniadau y mae'n credu eu bod yn briodol i fonitro'r cynnydd y mae'n ei wneud a pha mor effeithiol yw'r camau y mae'n eu cymryd er mwyn cyflawni ei amcanion cydraddoldeb.

Yn y Rheoliadau hyn cyfeirir at yr amcanion hyn fel "amcanion cydraddoldeb".

(3) Os na fydd awdurdod yn cyhoeddi amcan cydraddoldeb mewn perthynas ag un neu fwy o'r nodweddion gwarchodedig, rhaid iddo gyhoeddi ei resymau dros ei benderfyniad i beidio â gwneud hynny.

(4) Mae paragraff (3) yn gymwys hyd yn oed os yw awdurdod yn cyhoeddi amcan cydraddoldeb at y diben y cyfeirir ato yn rheoliad 11(1) (ac oherwydd hynny mae amcan o'r fath i'w anwybyddu at ddiben paragraff (3)).

Paratoi ac adolygu etc. amcanion cydraddoldeb

4.—(1) Wrth ystyried pa amcanion cydraddoldeb y dylai eu harddel ac wrth lunio unrhyw amcan cydraddoldeb (neu unrhyw ddiwygiad i amcan o'r fath) rhaid i'r awdurdod—

(a) cydymffurfio â'r darpariaethau ymgysylltu (*gweler* rheoliad 5); a

(b) rhoi sylw dyladwy i'r wybodaeth berthnasol y mae'n ei dal.

(2) Rhaid i awdurdod gydymffurfio â rheoliad 3(1) drwy gyhoeddi amcanion cydraddoldeb—

(a) erbyn 2 Ebrill 2012 fan bellaf; a

(b) ar ôl hynny fel y bo'n briodol yn ei farn ef.

(3) Rhaid i awdurdod adolygu pob un o'i amcanion cydraddoldeb—

(a) heb fod yn hwyrach na diwedd y cyfnod o bedair blynedd sy'n dechrau ar y dyddiad y cyhoeddwyd yr amcan gyntaf; a

(b) bob hyn a hyn ar ôl hynny heb fod yr ysbeidiau rhwng yr adolygiadau yn hwyrach na diwedd y cyfnod o bedair blynedd sy'n dechrau ar ddyddiad yr adolygiad diwethaf o'r amcan.

(4) Caiff awdurdod gynnal adolygiad o unrhyw un neu ragor o'i amcanion cydraddoldeb ar unrhyw adeg arall.

(5) Caiff awdurdod ddiwygio amcan cydraddoldeb neu ei ail-wneud ar unrhyw bryd.

(6) Os bydd awdurdod yn diwygio amcan heb ei ail-wneud, yna rhaid i'r awdurdod, cyn gynted ag y bo modd ar ôl gwneud y diwygiad, gyhoeddi'r diwygiad neu'r amcan fel y'i diwygiwyd (fel y mae'n credu ei bod yn briodol).

(7) Os bydd awdurdod yn gwneud unrhyw un neu rai o'r pethau y cyfeirir atynt ym mharagraff (5) rhaid iddo naill ai ddiwygio'r datganiad a gyhoeddwyd ganddo o dan reoliad 3(2) neu gyhoeddi datganiad newydd.

Darpariaethau ymgysylltu

5.—(1) Cyfeirir at y darpariaethau ym mharagraff (2) yn y Rheoliadau hyn fel "y darpariaethau ymgysylltu".

(2) Pan fo unrhyw ddarpariaeth yn y Rheoliadau hyn yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod gydymffurfio â'r darpariaethau ymgysylltu wrth gyflawni unrhyw weithgaredd (gweler, er enghraifft, rheoliad 4(1)(a)), mae cydymffurfio â'r darpariaethau hynny'n golygu bod yr awdurdod wrth gyflawni'r gweithgaredd hwnnw—

(a) yn gorfod cynnwys unrhyw bersonau y mae'r awdurdod yn credu—

(i) eu bod yn cynrychioli buddiannau personau sy'n rhannu un neu fwy o'r nodweddion gwarchodedig; a

(ii) bod ganddynt fuddiant yn y modd y mae'r awdurdod yn cyflawni ei swyddogaethau;

(b) yn cael cynnwys unrhyw bersonau eraill y mae'r awdurdod yn credu eu bod yn briodol; ac

(c) yn cael ymgynghori ag unrhyw bersonau y mae'r awdurdod yn credu eu bod yn briodol.

(3) Wrth ddod i benderfyniad o dan baragraff (2)(b) neu (c) rhaid i'r awdurdod roi sylw i'r angen i gynnwys neu i ymgynghori (yn ôl y digwydd), i'r graddau y mae'n rhesymol ymarferol gwneud hynny, â phersonau—

(a) sy'n rhannu un neu fwy o'r nodweddion gwarchodedig; a

(b) sydd â buddiant yn y ffordd y mae'r awdurdod yn cyflawni ei swyddogaethau.

Hygyrchedd gwybodaeth a gyhoeddir

6.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys i unrhyw ddogfen neu wybodaeth y mae'r Rheoliadau hyn yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdod ei chyhoeddi.

(2) Rhaid i'r awdurdod gymryd pob cam rhesymol i sicrhau bod y ddogfen neu'r wybodaeth yn hygyrch i bersonau sy'n rhannu un neu fwy o'r nodweddion gwarchodedig.

Trefniadau i gasglu etc. gwybodaeth am gydymffurfio â'r ddyletswydd gyffredinol

7.—(1) Rhaid i awdurdod wneud unrhyw drefniadau y mae'n credu eu bod yn briodol i sicrhau ei fod, o dro i dro—

(a) yn nodi'r wybodaeth berthnasol y mae'n ei dal;

(b) yn nodi ac yn casglu gwybodaeth berthnasol nad yw'n ei dal; ac

(c) yn cyhoeddi'r wybodaeth berthnasol y mae'n ei dal ac y mae'n credu y byddai'n briodol ei chyhoeddi.

I weld darpariaeth bellach am yr hyn y mae'n rhaid i'r trefniadau ei gynnwys, gweler hefyd reoliad 11(2).

(2) At ddibenion y Rheoliadau hyn, mae awdurdod yn dal gwybodaeth berthnasol—

(a) os yw'n cael ei dal gan yr awdurdod, heblaw ar ran person arall;

(b) os yw'n cael ei dal gan berson arall ar ran yr awdurdod; neu

(c) os yw'n cael ei dal gan yr awdurdod ar ran person arall ac—

(i) bod y person hwnnw wedi cydsynio bod yr awdurdod yn cael defnyddio'r wybodaeth er mwyn i'r awdurdod gydymffurfio â'r ddyletswydd gyffredinol a'r dyletswyddau o dan y Rheoliadau hyn; neu

(ii) bod defnydd yr awdurdod o'r wybodaeth er mwyn iddo gydymffurfio â'r dyletswyddau hynny yn bodloni'r amodau ym mharagraff (3).

(3) Yr amodau y cyfeirir atynt ym mharagraff (2)(c)(ii) yw—

(a) nad yw defnydd yr awdurdod o'r wybodaeth yn groes i'r gyfraith; a

(b) bod defnydd yr awdurdod o'r wybodaeth yn rhesymol, o roi sylw i'r holl amgylchiadau gan gynnwys, yn benodol, natur yr wybodaeth ac o dan ba amgylchiadau y cafodd yr awdurdod yr wybodaeth.

(4) Mae nodi gwybodaeth berthnasol yn cynnwys nodi'r wybodaeth honno drwy gynnal asesiad i weld—

(a) a oes pethau yn cael eu gwneud gan yr awdurdod sy'n cyfrannu at gydymffurfiaeth (neu ddiffyg cydymffurfiaeth) yr awdurdod â'r ddyletswydd gyffredinol; a

(b) a oes pethau y gallai eu gwneud ac a fyddai'n debyg o gyfrannu at gydymffurfiaeth yr awdurdod â'r ddyletswydd honno.

(5) Wrth gynnal asesiad y cyfeirir ato ym mharagraff (4), rhaid i'r awdurdod—

(a) cydymffurfio â'r darpariaethau ymgysylltu; a

(b) rhoi sylw dyladwy i'r wybodaeth berthnasol y mae'n ei dal.

(6) Rhaid i'r trefniadau y cyfeirir atynt ym mharagraff (1) sicrhau bod yr awdurdod, erbyn 2 Ebrill 2012 fan bellaf—

(a) yn cynnal asesiad y cyfeirir ato ym mharagraff (4); a

(b) yn cyhoeddi'r wybodaeth berthnasol y mae'n ei dal ac y mae'n credu ei bod yn briodol ei chyhoeddi.

Effaith polisïau ac arferion a'u monitro

8.—(1) Rhaid i awdurdod wneud unrhyw drefniadau y mae'n credu eu bod yn briodol—

(a) i asesu effaith debygol ei bolisïau a'i arferion arfaethedig ar ei allu i gydymffurfio â'r ddyletswydd gyffredinol;

(b) i asesu effaith

(i) unrhyw bolisi neu arfer y mae'r awdurdod wedi penderfynu ei adolygu,

(ii) unrhyw ddiwygiad y mae'r awdurdod yn bwriadu ei wneud i bolisi neu arfer,

ar ei allu i gydymffurfio â'r ddyletswydd honno;

(c) i fonitro effaith ei bolisïau a'i arferion ar ei allu i gydymffurfio â'r ddyletswydd honno; ac

(ch) i gyhoeddi adroddiadau mewn cysylltiad ag unrhyw asesiad—

(i) y cyfeirir ato yn is-baragraff (a) neu (b); a

(ii) sy'n dangos bod yr effaith neu'r effaith debygol (yn ôl y digwydd) ar allu'r awdurdod i gydymffurfio â'r ddyletswydd honno yn sylweddol.

(2) Rhaid i adroddiadau o dan baragraff (1)(ch) nodi, yn benodol—

(a) diben—

(i) y polisi neu'r arfer arfaethedig;

(ii) y polisi neu'r arfer; neu

(iii) y diwygiad arfaethedig i bolisi neu arfer

a gafodd ei asesu;

(b) crynodeb o'r camau y mae'r awdurdod wedi eu cymryd i gynnal yr asesiad;

(c) crynodeb o'r wybodaeth y mae'r awdurdod wedi ei chymryd i ystyriaeth yn yr asesiad;

(ch) canlyniadau'r asesiad; a

(d) unrhyw benderfyniadau a wnaed gan yr awdurdod mewn perthynas â'r canlyniadau hynny.

(3) Wrth gynnal asesiad y cyfeirir ato ym mharagraff (1)(a) neu (b), rhaid i'r awdurdod—

(a) cydymffurfio â'r darpariaethau ymgysylltu; a

(b) rhoi sylw dyladwy i'r wybodaeth berthnasol y mae'n ei dal.

Hyfforddiant a chasglu gwybodaeth am gyflogaeth

9.—(1) Rhaid i awdurdod, ym mhob blwyddyn, gasglu'r wybodaeth a ganlyn—

(a) nifer y personau a gyflogir gan yr awdurdod ar y dyddiad perthnasol yn y flwyddyn honno;

(b) nifer y personau a gyflogir gan yr awdurdod ar y dyddiad hwnnw yn ôl—

(i) swydd;

(ii) gradd, ond dim ond pan fo awdurdod yn gweithredu system graddau mewn cysylltiad â'i gyflogeion;

(iii) cyflog;

(iv) y math o gontract (gan gynnwys contractau parhaol a chyfnod penodol, ond heb fod yn gyfyngedig i hynny); a

(v) y patrwm gwaith (gan gynnwys trefniadau gweithio llawnamser, rhan-amser a threfniadau gweithio hyblyg eraill ond heb fod yn gyfyngedig i hynny).

(c) nifer y canlynol, yn ystod y cyfnod adrodd sy'n diweddu ar y dyddiad perthnasol yn y flwyddyn honno—

(i) personau sydd wedi gwneud cais am gyflogaeth gyda'r awdurdod (heb gynnwys personau sydd eisoes wedi eu cyflogi gan yr awdurdod);

(ii) cyflogeion yr awdurdod sydd wedi newid swydd yn yr awdurdod gan gynnwys y nifer a wnaeth gais am newid swydd a'r nifer a fu'n llwyddiannus (neu fel arall) yn eu cais;